

Enstitüsü : **Lisansüstü Eğitim Enstitüsü**
Dalı : **İşletme**
Programı : **İşletme**
Tez Danışmanı : **Dr. Öğr. Üyesi Andaç Toksoy**
Tez Türü ve Tarihi : **Doktora Tezi – Haziran 2024**

ÖZET

KURUMSALLAŞMA DÜZEYİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK İLİŞKİSİNDE İŞTEN AYRILMA NİYETİNİN ARACILIK ROLÜ: İSTANBUL'DA BEYAZ YAKALILAR ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Alp Serbest

Bu tez çalışması, kurumsallaşma düzeyi ile çalışanların örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkide, işten ayrılma niyetinin aracılık rolünün belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi, İstanbul'da kurumsal işletmelerde faaliyet gösteren beyaz yakalı olarak çalışan işgörenlerden oluşmuştur. Araştırma sonucunda, kurumsallaşmanın örgütsel bağlılık düzeyi üzerindeki etkisinde işten ayrılma niyetinin kısmi aracılık etkisi olduğu tespit edilmiştir. İşten ayrılma niyetinin kurumsallaşmanın örgütsel bağlılık arasındaki ilişkide aracılık etkisi bir diğer ifadeyle bu ilişkide aracı değişken olduğu ortaya konmuştur.

Hipotez testleri kapsamında elde edilen bulgular neticesinde, kurumsallaşmanın, örgütsel bağlılık düzeyi üzerindeki etkisinde, işten ayrılma niyetinin kısmi aracılık etkisi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, kurumsallaşma düzeyinin, örgütsel bağlılığı pozitif yönde, işten ayrılma niyetini de negatif yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmadaki analizler kapsamında, kurumsallaşmanın, işten ayrılma niyeti ve örgütsel bağlılığa olan etkileri, alt boyutlar ile incelenerek, sonuç ve çıkarımları ile hem akademik literatüre hem de iş dünyasına katkıda bulunması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsallaşma, İşten Ayrılma Niyeti, Örgütsel Bağlılık.

University : **Istanbul Kultur University**
Institute : **Institute of Graduate Studies**
Department : **Business Administration**
Programme : **Business Administration**
Supervisor : **Dr. Öğr. Üyesi Andaç Toksoy**
Degree Awarded and Date : **PhD Thesis – June 2024**

ABSTRACT

THE MEDIATIONAL ROLE OF TURNOVER INTENTION IN THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEVEL OF INSTITUTIONALIZATION AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT: A RESEARCH ON WHITE COLLAR WORKERS IN ISTANBUL

Alp Serbest

This thesis study was conducted to determine the mediating role of intention to leave in the relationship between the level of institutionalization and employees' organizational commitment. The sample of the research consisted of white-collar employees operating in corporate enterprises in Istanbul. As a result of the research, it was determined that intention to leave had a partial mediating effect on the effect of institutionalization on the level of organizational commitment. It has been revealed that intention to leave the job has a mediating effect on the relationship between institutionalization and organizational commitment, in other words, it is a mediating variable in this relationship.

As a result of the findings obtained within the scope of hypothesis tests, it was determined that the intention to leave the job has a partial mediating effect on the effect of institutionalization on the level of organizational commitment. In addition, it was concluded that the level of institutionalization affects organizational commitment positively and negatively affects the intention to leave. Within the scope of the analysis in the study, the effects of institutionalization on intention to leave and organizational commitment are examined with sub-dimensions, and it is aimed to contribute to both the academic literature and the business world with its results and implications.

Key Words: Institutionalization, Turnover Intention, Organizational Commitment